
**Ierosināta vēl viena lieta par minimālās vecuma pensijas apmēra
atbilstību Satversmei**

Satversmes tiesas 4. kolēģija 2020. gada 15. maijā ierosināja lietu “Par Ministru kabineta 2019. gada 3. decembra noteikumu Nr. 579 “Noteikumi par minimālās vecuma pensijas apmēru” 2. un 3. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91. un 109. pantam”.

Apstrīdētās normas

Ministru kabineta 2019. gada 3. decembra noteikumu Nr. 579 “Noteikumi par minimālās vecuma pensijas apmēru” 2. punkts:

“2. Minimālās vecuma pensijas aprēķina bāze ir 80, *euro*, personām ar invaliditāti kopš bērnības – 122,69 *euro*. Minimālās vecuma pensijas aprēķina bāzi pārskata Ministru kabinets pēc labklājības ministra ierosinājuma atbilstoši valsts budžeta iespējām, izvērtējot ekonomisko situāciju valstī.”

Šo noteikumu 3. punkts:

“3. Minimālās vecuma pensijas apmēru nosaka, minimālās vecuma pensijas aprēķina bāzei atkarībā no personas apdrošināšanas stāža (pilnos gados), par kuru piešķirta (pārrēķināta) Latvijas Republikas vecuma pensija, piemērojot šādus koeficientus:

- 3.1. personām, kuru apdrošināšanas stāžs ir no 15 gadiem līdz 20 gadiem, – 1,1;
- 3.2. personām, kuru apdrošināšanas stāžs ir no 21 gada līdz 30 gadiem, – 1,3;
- 3.3. personām, kuru apdrošināšanas stāžs ir no 31 gada līdz 40 gadiem, – 1,5;
- 3.4. personām, kuru apdrošināšanas stāžs ir 41 gads un vairāk, – 1,7.”

Augstāka juridiskā spēka normas

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pants: “Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika.”

Satversmes 91. pants: “Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā. Cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas.”

Satversmes 109. pants: “Ikvienam ir tiesības uz sociālo nodrošinājumu vecuma, darbnespējas, bezdarba un citos likumā noteiktajos gadījumos.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc tiesībsarga pieteikuma. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētajās normās noteiktais minimālās valsts pensijas apmērs nav pietiekams, lai nodrošinātu tā saņēmēju pamatvajadzības: veselīgu ēdienu, apģērbu, mājokli, un veselības aprūpi. Tas nenodrošinot sociālo nodrošinājumu vismaz minimālā apmērā, kā arī neesot nodrošināta minimālā vecuma pensijas apmēra pienācīga pārskatīšana. Tādējādi valsts neesot pienācīgi izpildījusi no Satversmes 1. un 109. panta izrietošo pozitīvo pienākumu nodrošināt personām sociālo palīdzību. Pieteikuma iesniedzēja ieskatā apstrīdētajās normās noteiktais minimālais vecuma pensijas apmērs neatbilstot arī cilvēka cieņas principam.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka apstrīdētajās normās noteiktais minimālās vecuma pensijas apmērs izraisot pensionāru diskrimināciju gan vecuma, gan sociālā stāvokļa dēļ. Turklāt minimālās vecuma pensijas apmērs par vienu apdrošināšanas stāža gadu nepamatoti esot zemāks personām ar lielāku apdrošināšanas stāžu. Tādēļ apstrīdētā norma neatbilstot arī Satversmes 91. pantam.

Tiesas process

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Ministru kabinetu **līdz 2020. gada 15. jūlijam** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2020. gada 15. oktobris. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Ketija Strazda

Satversmes tiesas
Sabiedrisko attiecību un
protokola nodaļas vadītāja

Ketija.Strazda@satv.tiesa.gov.lv,
67830749, 26200580